

מווילנא כי כמה ר"א הי' בוויילנא כמאמר שר' יוסף אמר על עלמו אי לאו ההיא יומא כמה יוסף והאמוראים שקראו למאן דלא חנא הי' בשם ר' [ורבי שנקרא ר' יהודה הנשיא הלא ל"ה בשם ר' לבד וגשיא אמרינן] שאז בימים אלה לאיש מפשיטי אף בשם ר' לא הי' נקרא ומה שקוראים לאבות ונביאים בלא זה שאני ורב מלהאריך בזה אבל לאחר כמו שיש זלזול אם יקרא לתנא בשם ר' לבד הוא מזלזל כן בזה מאחר שעכשיו לפשוט מאוד מאוד הוא שקוראים בשם ר' לבד אם יקרא לאיש קדוש וגדול כמוהו כן מכזה החורה ונוסף על זה כי לשון רש"י היא קרוב לתיבה זו המורגל בין עס שמריבים אומר לו אב דיר א זאשע ועוד יש תיבה גרוע בזה הלשון אשר חשש מלהזכיר והיא זלזול גדול לכן אם שיהי' נמלא בקילור הר"ת על שם א' היא באופן שלא יהי' קרוב ללשונית הגדופים והזלזולים בשום לשון ומי אז שילא לאור דברי הקדוש מעולם לא הי' נקרא בר"ת אלו כי באמת הי' כא' התנאים בדורותיו לו חנא ראוי להקרות וכעין בעל ש"ע המחבר הקדוש בימיו כי רב גדלו הי' בדורו ולא קם אחריו כמוהו עד הנה ורק זה הכינוי נחמד מזה עשרים ואיזה שנים:

במדרומה לי שהראשון בזה הי' זה שחיבר השם הגדולים החדש שהי' נעה"ב סוחר עד קרוב לסוף ימיו והי' אסתרא בלגינא קיש קיש קריא לי' כי עשה אחר הגאון הקדוש רחיד"א כקוף אחר אדם כי אם שהגאון הקדוש פנה לעלמו למחברת ההיא הי' זה אחרון כל האירו בעולם בתורתו בכמה מפורשים על הש"ס פתח הבית וכהנה ועל הש"ע דרכי יוסף ומחזיק ברכה ושאר חבוריו היקרים והקדושים ולא הניח דבר גדול ודבר קטן שלא הי' לו יד בו ולא הי' דורש בו ולא הי' מגלה בו חדושין דאורייתא הנסתרות ונגלות רק באחרונה לקח לעלמו לא ח"ו לשום פני' בזה רק למען כי מקצוע גדול בתורה הוא לרעת שלא יהי' נחלק זה בשם זה ולדעת לסמוך עליו וזה האיש החדש כפי הנראה לא כן הי' רק מקלט אסתרא בליגונא קישקש בו להעשות להקרא מחבר עכ"פ בזה ואח"כ פ"ש כנפיו על סתהלים ועשהו במחגה ליפותו לפני המו'

וידע כח"ה כי אני מתרעם על מה שהליג צסי' א' רש"י כי מני אז ראיתי בפעם א' זה כמה שנים במלקט א' שהליג חיבת רש"י חרה לי עד מאוד כי חילל קודש כי הלא תורת המחבר הקדוש הזה הם בעולם אפשר יותר ממאה שנים וכבר הובאו דבריו בספרים קדושים ומלוקטים ולא הי' א' שיביאו אותו בשם זה רק בעל התניא או ש"ע הרב כי סתם שמו היא דער רב מלאוני ורוב עולם כמעט לא יודעים על פה מה הי' שמו וכל העולם חרדים משמו הקדוש שהי' חד בדרא אמיתי בתורה בנגלית ונסתרות ועבודה וקדושה ופוסק גדול ולא הי' שום החר לעלמו לקראו בשמו וא"כ אף כי לא יהי' זלזול כזה ג"כ לא הי' ראוי לאיש זמנינו להרשות א"ע בזה ואם כי יש ספר הרשב"א או הריטב"א שם החיבור בשם זה יקרא כי הי' נקרא בפי כל חכמי דורו רבינו שלמה או רבינו יצחק לא הי' ד"ו לבזיון מפני שהכל יודעים שהר"ת הם ר"ת רבינו שלמה בן אדרת וכן רש"י רבינו שלמה בן יצחק וכל כהנה אבל זה שלא נחפרסם בשם זה כלל רק בשם תניא או רב ועכשיו יתחיל לקרותו בשמו לבד כדרך שקורין אף לחייע ר' זלמן וכהנה והלא כל חבריו של הגאון מווילנא קוראים בשם הגר"א שיה ר"ת הגאון ר' אלי' ולא רק ר' אלי'

המון עם בלקטים ממדרשים ומפירשים אחרונים
בעלי דרך וזה קראו בית הכנסת בית המדרש
אשר קודם לו הי' נדפס ההלים עם לקוטי יקרים
שהיא ילקוט מכל המדרשים ודברי הגמרא על כל
פסוק ופסוק אך לא בשקר החן:

ואני הראיתי לבנו של זה שיש בזה מה שאין
- במלא בשל אביו אשר קראהו בית
המדרש ולזה בשם אחר והמחבר בעלמו הי' אללי
וודעתי מפיו שהוא הי' חסיד א' מחסידיו אלה
שהם לא מכבדים גם מהקידמים רק רבם ואף
לגדול וקדוש מאוד אנשי אלקים אשר הנפלאות
שהי' נראה על ידם לישועת ישראל שהי' להפליא
בעיני כל האנשים אלה רק בשם ר' לבד ולא
בשם רבי כמו לאיש בעה"ב א' ובלא"ה כן דרכם
באלה שרק אסתרח בלגינא מקשקז בהם ואללם
לכבוד אשר פיהם בדברי גאות ברוח לבב ידברו
כעין שזה הרבה בשנים שמעתי מאיש א' משמש
אלל קהל במקום א' אשר לא הי' קרא ולא שנה
וכשדיבר מדין א' שהוא בדרך חיים בסידור לא
אמר שהחוו"ד או בדרך חיים כן מבואר רק ר'
יעקלי אמר כך ואז לא ידעתי על מי כוונתו מי
הוא ר' יעקלי זה ער ששאלתי וודעתי שכוונתו
על הגאון מליסא והבנתי שלכבודו הי' לו שידבר
בלשון כזה כמו שדיבר ממנו אפשר א' מחבירו
של הגאון בדורו שקראו ר' יעקלי ואח"כ ראיתי
כמה יש בהנה שאלל הפשוטי עם לכבוד שאין לו
הכנעה נגד גדול וקדוש כזה וכבוד היא לו שקראו
כמו לא' ממכיריו האיש זה מלך אסתרח בלגינא
היא שהתחיל לשנוה מכל הקודמים לו וחידש
הזכרותו בר"ת רש"ז ומי אז התחילו אחרונים
אחרונים בלקיטתם לעשות כמוהו כי זה כל
לרותינו בדורתינו בעיני הדת שהורד בשפלות
ומנהגי חקת עכו"ם בהלבשת ולשונוה וכהנה
שקליפת הקיף שולט כעת בעולם שמיד שא' חידש
איזה הנהגה או הלבשה ובדיבר ובמעשה מיד
נחפזת בכל העולם ועושים אחריהם ואינם
חוקרים לב עפ"י הד"ת או עפ"י המוסר והדרך
הישר או לא:

ובשנים הקדמונים לזמנינו אף שהי' אישים
כאלה שהי' פושעים שנשתכח שם

ישראל מהם שהי' נקראים בשם שהי' להם בין
העמים אבל לא הי' הנהגה זו בין אנשי ישראל
אף לא בין הבינונים וכן לא בין הפשוטי עם אף
לא בין ע"ה ועכשיו אף בין החסידים דומינו לא
יודעים לקרואם רק בשם הלועזי אף שהחסיד
קורא לאחד ישראל כשר עפ"י רוב רק בשם
העמים קוראים אף כשיש כמה בכינוי או שכמ"פ
קשה לדעת על מי דעתו ואף שרולים לחפש אחר
זה למיין קו"ב ובקין העבר הייתי אלל איש
מפורסם בין החסידים באוהעל והי' אז איש א'
מסוואליווע נשאר יאן בישיבה והבעה"ב הנ"ל
הי' רולה להקילו לא הקילו בשמו היהודי רק העררן
בירענבוים כן הרבה פעמים ולא ניסה להקילו
בשם הישראלי מאחר שרואים שהדייטשטן שנתפרשו
כבר מהד"ת ומכלל ישראל לכבוד להם רק בזה
השם לכן עושים כולם ואף אותן שהם בכלל
חסידים ומוזה כמה שנים שהתחיל כורך א' ע"ה
בפה לחקוק על כריכת של הספרים באותו
מחוקק שחוקק לפנקסין להכומר בשו"ע של
הכריכת ברזל בכלי זה החיל לחקוק להבאה"ב על
ספרים קדושים שלנו וכפי הנראה באן שהחיל הכורך
בור לעשות זה ואח"כ ראיתי חומשי תורה וסידורים
רק בכהנה ולעקתי ע"ז וקרעתי הכריכה ושאלתי
להכורך והודה לי שיש לו שתי וערב של ברזל
שחקק בו והבטיחתי שישליכו ומי אז נחפזת בכל
העולם ודימה להם שבזה יהי' להם קונים יותר
כי מיפהו רק בכזה ואף שכתיב שקן חשקלנו
וחשב החשבנו ועל העובדיהם נאמר ולא תחנם והמה
עושים זה לתן ולתפארת:

ובעוה"ר עכשיו קשה למלא דבר חפץ דעקים
וכהנה ופרשי מפה לחלונות ומפית
על שלחנות שהי' בלי שו"ע הן בבית פשוטי עם
והן בין חסידים עם ובנתי ראשי עם בשו"ע
מרוקים ומחקקים ונלבעים בשו"ע אשר בימים
הקדומים קרוב לזמנינו אף הגוים לא עשאו זה
בשביל ישראל ושאלתי לכמה והשיבו שלא שמו
עיניהם לזה והכי עורים הם ואינם רואים
החומשים והסידורים שמביאין לפניהם הכורך או
המוכר וכל כהנה איבכה לא ידע איש ישראל ואין
שם על לב אף הכשרים שבכשרים ללעוק ולמחות
בזה ער שהחלתי אני בעיני להשגיח מעט ע"ז
כמדומה